

Odnos između života i smrti

U POTRAZI ZA SMISLOM

4. Odnos između života i smrti Netko je od starih filozofa rekao da "nitko ne može ozbiljno govoriti o životu, tko se nije susreo s problemom vlastite smrti". Mnogo stoljeća kasnije jedan je književnik kazao da "čovjek završava s djetinjstvom onoga trenutka kada spozna da će jednog dana umrijeti". Jedan i drugi citat svjedoče koliko je tema smrti bolna ali i značajna u oblikovanju života. Smrt daje težinu i vrijednost životu.

Hrvatski pjesnik Mak Dizdar na smiren i mističan način promatra tajnu smrti u perspektivi života: Zemlja je smrtnim sjemenom posijana ali smrt nije kraj Jer smrti zapravo i nema i nema kraja Smrt je samo obasjana Staza uspona od gnijezda do zvijezda.

Mak Dizdar "Èemu da se smrti bojim? Dok jesam – nema smrti, a kad nastupi smrt tada nema mene." Epikur Na pitanje, koji je odnos između života i smrti, nailazimo na mnogo odgovora. Svatko tko èita ove odgovore, mogao bi odgovoriti drukèije (ili slièno). Ipak, tri su vrste odgovora najèešće (slijede u daljnjem tekstu). Ovu trovrstu podjelu nalazimo u udžbeniku za prvi razred: "Tražitelji smisla".

a) Potpuni prestanak života

Shvaćanje da je smrt potpuni prestanak života, te da nema drugog života nakon smrti, ateistièki je odgovor vezan uz materijalizam. Materijalizam je filozofski pravac 17. st. koji nije èe postojanje duhovne dimenzije. Naglašava vrijednost ovoga zemaljskog života koji je jedini život. Stvarno je po toj filozofiji samo ono što je vidljivo i materijalno (da se provjeriti)... Ateistièko je shvaćanje života i smrti prisutno kod nekih naših suvremenika. Ipak, i ateizam je neka vrsta vjere. Èovjek vjeruje da ne postoji Bog, vjeruje da ne postoji život nakon smrti. Vjera je makar neizravno prisutna. Nitko ne zna što je nakon smrti. Èovjek pretpostavlja i misli... b) Neprestano ponavljanje

Neke relegije zastupale su i zastupaju mišljenje da se ljudski život nakon smrti nastavlja u novim životnim oblicima. Ovaj ljudski život nije ni poèetak ni kraj èovjeka. Hindusi npr. vjeruju da èovjek uvijek teži savršenstvu. Ovisno o tome kako je živio, tako će mu biti u sljedećem životu. Nakon smrti èovjeèa duša može živjeti u nekom novom èovjeku u životinji ili biljci (reinkarnacija – ponovno utjelovljenje).

c) Uskrснуæe od mrtvih i život vjeèni

Za kršćane nema dvojbe. Vjerujuæi Kristovim rijeçima, nadaju se uskrснуæu na život vjeèni. Smrt kao ni zlo ne dolazi od Boga, veæ kao posljedica èovjekovog udaljavanja od Izvora – života. Griehom je ušlo zlo i smrt u život. Grieh se odražava i na bližnje, i na sebe, i na svijet. Ipak, Gospodin je u svojoj milosrðu i pravednosti ponudio èovjeku spasenje u Kristu – otkupitelju ljudskog roda. Smrt na križu i uskrснуæem od mrtvih Krist je otvorio vrata raja i vjeènog života. U Posljednji dan – dan suda, Bog će suditi svemu svijetu. Tada će nastati "novo nebo i nova zemlja". Ovaj život priprema je za pravi život u vjeènosti.

Pitanja i zadaci:

- Kakvo je tvoje mišljenje o životu nakon smrti?
- Postoji li život nakon smrti? Zašto?
- Kako bi mogao izgledati život nakon života?
- Koju bi literarno-mudrosnu misao – citat izdvojio (od èetiri ponuđena)? Zapiši ga u bilježnicu.
- Poznaješ li još neka tumačenja života nakon života osim spomenuta tri tumačenja u tekstu?
- Kako bi u dvije reèenice sažeo svaku od tri navedena tumačenja (teorije)?

Gospodin je pastir moj: ni u èem ja ne oskudijevam; na poljanama zelenim on mi daje odmora. Na vrutke me tihane vodii krijepi dušu u moju. Stazama pravim on me upravlja radi imena svojega.

Pa da mi je i dolinom smrti proæi, zla se ne bojim, jer si ti sa mnom. Tvoj štap i palica tvojautjeha su meni.

Trpezu preda mnom prostireš; na oèi dušama mojim. Uljem mi glavu mažeš, èaš; a se moja prelijeva. Dobrota i milost pratit će menesve dane života moga. U Gospodnjem æu domu prebivat kroz dane mnoge. (Ps 23)